

פרוטוקול מס' ~~76~~ 76

מישיבת ועדת שירותים ציבוריים
יום א', כ"ח בשבט תשל"ה, 9 בפברואר 1975, שעה 11.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:
ח. גרוסמן - היו"ר
י. בארי
ל. דיציאן
פ. שינמן
מ. ידיד
ח. שמעוני
מ. גז

מוזמנים:
מר קרתי - משטרת ישראל
מ. הורוביץ - משרד הסעד
א. בריק - יועץ משפטי של משרד הסעד
י. קרפ - משרד המשפטים

מ"מ מזכירת הוועדה: ר. זודקביץ

ר ש מ ה: מזל כהן

- סדר היום:
1. סכום הדיון בחוק לטיפול בחולי נפש (תיקון מס' 2) תשל"ה-1975.
 2. חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (תיקון מס' 37) תשל"ג-1973 (זנות)

סכום הדיון בחוק לטיפול בחולי נפש (תיקון מס' 2), תשל"ה-1975

היו"ר ח. גרוסמן:

אני פותחת את הישיבה.

נעבור על הנוסח הסופי של החוק

לטיפול בחולי נפש (תיקון מס' 2), תשל"ה-1975.

"אשפוזו של עצור - 6א. (א) ציווה

בית משפט על מעצרו של אדם והוא סבור, על יסוד חוות דעת של רופא פסיכיאטר, כי העצור חולה וכי מצבו מצריך אשפוז, רשאי בית המשפט לצוות שהמעצר יהיה בבית חולים או באגף פסיכיאטרי של בית סוהר, ובלבד שלא ינתן הצו, אלא בנוכחות סניגורו של העצור ואם אין לו - ימנה לו בית המשפט סניגור, ושהעצור לא יועבר לבית חולים אלא לאחר גמר חקירתו."

אני רוצה לדעת, האם מספיק "על יסוד

חוות דעת של רופא פסיכיאטר" ומזה אפשר להבין שהעצור חולה נפש?

המלה "חולה" מוגדרת בחוק.

י. קרפ:

"(ב) בית משפט רשאי לצוות, בין

לפי בקשה בעל דין ובין מיזמתו,

שהעצור ייבדק בדיקה רפואית כדי לקבוע אם הוא חולה. (ג) ניתן צו כאמור

בסעיף קטן (ב), רשאי פסיכיאטר מחוזי להורות על אשפוז העצור לצורך

הבדיקה, ובלבד שהאשפוז לא יעלה על תקופת תקפו של צו המעצר. (ד) סעיף

6(ה) יחול על צו לפי סעיף זה."

מה זה סעיף 6(ה)?

סעיף 6(ה) קובע את הדרך המינהלית,

המעשית לביצוע צו אישפוז. כי

לבית המשפט אין הכלים לקבוע איזה בית-חולים פנוי.

י. קרפ:

"(ה) צו כאמור בסעיף זה ניחן

לעיון חוזר ולערר כאמור בסעיפים

33 עד 35 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965, ובשינויים המחוייבים.

הוגשה בקשה לעיון חוזר או לערר - רשאי בית המשפט לצוות על עיכוב

ביצוע הצו. (ו) ניתן צו לפי סעיף זה, יראו את העצור בעת שהוא נתון

בבדיקה או באשפוז כנמצא במשמורת כדין ויחולו, בשינויים המחוייבים,

הוראות סעיפים 18 ו-19 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), תשל"ב-1971."

היו"ר ח. גרוסמן:

צו המעצר או צו הבדיקה?

ל. דיציאן:

גם זה וגם זה. כיוון שמדברים

על שניהם, וכאן כתוב על הסעיף

כולו, אז זה כולל את כל המקרים. ההנחה שבכל מקרה מדובר במישהו עצור ממילא.

י. קרפ:

אין הגיון שהצו יעוכב.

ל. דיציאן:

הבדיקה תעוכב.

י. קרפ:

כאן לא ברור. אם האיש עצור והוא

מערער על המעצר, זה לא מעכב את

ל. דיציאן:

המעצר?

את המעצר לא.

י. קרפ:

אם כן, כאן מדובר אך ורק על

ערר על צו הבדיקה.

ל. דיציאן:

יכול להיות מקרה שביח-המשפט
קבע על אישפוז ואדם רוצה

י. קרפ:

לערער על זה וטוען שהוא לא חולה.

אדם לא יכול לערער על המעצר.

היו"ר ח. גרוסמן:

הוא יכול, אבל לא לפי סעיף זה.

י. קרפ:

"6ב. צוים לפי סעיפים 6 או 6א

היו"ר ח. גרוסמן:

וכן צו מעצר נגד חולה לפי כל
חוק אחר, רשאי בית המשפט ליתן שלא בנוכחות החולה, אם שוכנע על סמך
חוות דעת של רופא פסיכיאטר שאי-אפשר לקיים את הדיון בנוכחותו או
שנוכחותו חזיק לבריאות נפשו, ובלבד שיהא סניגורו נוכח ואם אין לו -
ימנה לו בית המשפט סניגור. בסעיף 7 לחוק העיקרי - (1) במקום סעיף
קטן (א) יבוא: (א) ניתנו צו בית משפט לפי סעיפים 6 או 6א לאשפוזו
של אדם או לבדיקתו, או הוראת פסיכאטר מחוזי או תעודת רופא לאשפוזו
של חולה, והאדם מסרב לאשפוז או לבדיקה, רשאי הפסיכיאטר המחוזי להורות
על אשפוזו או על בדיקתו בעל כרחו (להלן - הוראת אשפוז). (2) אחרי
סעיף קטן (ג) יבוא: (ד) צו בית משפט לאשפוז או לבדיקה או הוראת
פסיכיאטר מחוזי לאשפוז ישמשו אסמכתא למשטרה להביא את האדם לפסיכיאטר
מחוזי לשם ביצוע הצו או ההוראה. בסעיף 8 לחוק העיקרי, ברישה, במקום
"בהוראת אשפוז" יבוא "כשהוא מורה על אשפוז. בסעיף 26 לחוק העיקרי,
אחרי סעיף קטן (ב) יבוא: (ג) היה המאושפז עצור, חייב המנהל להגביל
זכויותיו לפי סעיף זה, במידה שהדבר דרוש לדעת המשטרה לצרכי החקירה,
בדרך שהיו מוגבלות אילו היה במעצר רגיל, ובלבד שלא תוגבל זכותו
לשלוח מכתבים סגורים לעורך-דינו, לשר הבריאות וליועץ המשפטי לממשלה."

למה שיניחם מ"חולה" ל"מאושפז"?

ל. דיציאן:

משום שיש אדם שנמצא לצורך בדיקה
ולא יכולים לקבוע לגביו שהוא
חולה. ניסינו לקחת מלים ניטרליות כדי לא לקבוע שהוא חולה.

י. קרפ:

בסעיף 6א מדברים על חולה, לא
מאושפז.

ל. דיציאן:

כתוב, שהשופט סבור שהעצור חולה
זה עוד לא אומר, שהוא חולה.

י. בארי:

בסעיף 6א(ב) נאמר: בית המשפט
רשאי לצוות שהעצור ייבדק

י. קרפ:

בדיקה רפואית. אם מאשפזים אותו לצורך בדיקה, עדיין אנחנו לא יודעים
אם הוא חולה.

לי אין השגות. אם יש למישהו,
בבקשה.

היו"ר ח. גרוסמן:

יש לי הערה לנסוח. בסעיף
6א(א) מבחינת סדר העניינים

י. בארי:

נראה לי שיש צורך לשנות. כתוב: "ובלבד שלא ינתן הצו, אלא בנוכחות
סניגורו וכו'". אני מציע לשנות: "ובלבד שהעצור לא יועבר לבית-החולים,
אלא לאחר גמר חקירתו, ולא ינתן הצו אלא לאחר שימנה לו סניגור".

מבחינת העברית, זה עבר את האישור
של שלי. המלה "בלבד" משתייכת

י. קרפ:

לשני הדברים. אנחנו בחרנו את הסדר הכרונולוגי.

ל. דיציאן:

אני מנסה לעיין עוד פעם ואני בכל זאת קצת לא משוכנע שסעיף 26 מתאים. כאן יש אפשרות שאיש יאושפז באגף פסיכיאטרי של בית הסוהר. אז אין פה צו אישפוז. איך כאן יהיו ההגבלות?

י. קרפ:

סעיף 26 מתייחס לאשפוז בבית-חולים.

היו"ר ח. גרוסמן:

אנחנו מעבירים את החוק לקריאה שניה ושלישית, ותסמנו

את השינויים שהוועדה הכניסה.

אנחנו עוברים לסעיף השני והוא:

חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (תיקון מס' 37) תשל"ד-1974 (קריאה ראשונה)

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מקווה שכולם מכירים את החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי, שעסקו בטהור השטח מזונות. היו הרבה מאד השגות על החוק הזה וכולם הבינו שזה מיץ סלאי כזה....

ל. דיציאן:

נתבשרנו שנתמנתה ועדה. אולי נחכה עד שנקבל את הדו"ח מן

הוועדה?

היו"ר ח. גרוסמן:

אני לא יודעת מתי היא תגמור את עבודתה. פה מדובר באשה שעוסקת בזנות במקום שהוא מטרד למקום מגורים או הפרעה לחנועה בדרכים, דינה מאסר שנה. רחל הכינה לכם את הקטע שנוגע לפקודת החוק הפלילי משנת 1936 פרק י"ט "מפגעים". הקטע מונח לפניכם. השאלה היא, איך נדון בסוגיה הזאת, האם אנחנו נפרוש את כל היריעה של בעית הזנות בהזדמנות זאת, או שאנחנו נתייחס לנושא ונאמר: כאשר הוועדה שנתמנתה תגמור את עבודתה ותניח מסקנות, היא תשלח אותן לוועדת שירותים ציבוריים, דאז ועדת השירותים תקיים דיון. אולי גם יהיה איזה חבר-כנסת שיגלה יוזמה ויציע הצעה לסדר היום בעקבות הדוות של הוועדה ואז יהיה דיון על ההצעה לסדר-היום, וזתהיינה הצעות תיקונים מרחיקות לכת וחשובות. אני מציעה, שקודם נחליט על הפרוצדורה.

ל. דיציאן:

נשמע מהנציגים הנוגעים בדבר את הסיבות שהניעו את הממשלה

להציע את החוק?

היו"ר ח. גרוסמן:

שר המשפטים הסביר את זה.

ל. דיציאן:

שמעתי את ההנמקה של שר המשפטים שהיתה מאד קצרה ומאד כללית ולא נכנסה לעצם הבעיה, ושוב בהדגשה מיוחדת, שיש יריעה גדולה ורחבה לעניין. אבל לא זאת הבעיה שעומדת כאן. כאן רוצים רק למנוע מטרד. אולי השינוי בחוק שהוא קובע שהיא יחידה ונמצאת במיוחד למטרות זנות.

י. באר:

"אשה שקיימה מעשה זנות בדירת מגוריה"

ל. דיציאן:

אם יש אומץ, בבקשה שיצאו ויגידו: אנחנו אוסרים את זה בכלל. אבל לא יכולים לומר, בבית אסור. אי-אפשר לומר, שאם הוא מעלה אותה לחדר בבית-מלון, זה מותר וברחוב זה אסור. כאן יכולות להיות כל מיני חסבוכות.

ח. שמעוני:

אני חושב, שאם נטפל בסעיף הזה של החוק, זה יגרום לכך שלא יטפלו במכלול הבעיה. אם יראו שאנחנו ממתנינים להמלצות הוועדה, יכול להיות שזה יהיה דחף לטפל בנושא. אם נחליט לטפל בזה, אני רוצה להתנגד לזה בצורה חד-משמעית.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה שנשמע קודם את נציגי הממשלה. אח"כ נחליט, האם להמשיך לדון או שאנחנו נגנוז את זה, או שאנחנו נדון במלוא הנושא, ומה שהוועדה הציבורית תעשה, תעשה, ומה שאנחנו נעשה, נעשה. אנחנו יכולים לומר, שאנחנו נדון בסעיף הזה, נסכם אותו עם תיקונים או בלי, וביחד עם זה נוציא הצהרה, שאנחנו תובעים, שהנושא יקבל טיפול אחר, או שאנחנו נציע הצעה לטיפול בחוק. כי אם אנחנו רוצים, אנחנו יכולים. זה עכשו בידינו, אם זה על אותו נושא, הוועדה יכולה להציע סעיף נוסף.

אני מציעה שנתחיל, ובמרוצח

הזמן נחליט מה לעשות בענין זה.

י. קרפ:

נראה לי, שלא זאת המסגרת לדון במכלול הרחב משתי סיבות: א. משום שכבר מונחה ועדה ציבורית, שיש להניח שתדון בענין. ב. משום שנושא ההצעה, וזה עיקר הנימוק שלי, הוא מלכתחילה לא מתייחס לבעיה בכללותה, ואין כל התיימרות לפחור את הבעיה, כמו שהגדיר שר המשפטים, המדובר בתחום מאד צר, אלא שהוא אקוטי מאד. מדובר פה על הצורך בחיקון המצב, שציבור רחב מבקש אם אפשר לעשות משהו בענין זה. אני מניחה שאיש המשטרה יוכל למסור יותר פרטים בקשר לקשיים שנתקלים בהם בתחום הזה.

לכן, הבעיה כולה מצטמצמת

בתחום הצר הזה של פתרון הבעיה הזאת וכך נראה לי שצריך לדון בנושא. אם הוועדה שנועדה לדון במכלול הרחב תמליץ על מסקנות ועל תיקון החוק, ברור שיהיה לזה אצילה אח"כ על מה שיוחלט כאן. מכיוון שלא ידוע מתי הוועדה חגמור את עבודתה, אנחנו סבורים שיש מקום, בשלב זה, לתקן את מה שטעון תיקון.

י. בארי:

אני רוצה לשאול את נציגי המימשל. בית בושט, לפי ההגדרה של פקודת החוק הפלילי, אסור לפי החוק. בית המשפט העליון הרחיק לכת ואמר, שגם כאשר יצאנית עוסקת בכך במקום מגוריה עוברת על החוק. במקום ציבורי, בגן מאז ומעולם המעשה היה אסור. ובכך, המצב הביא לכך, שדחקו אותן לאן שדחקו. זה מטרד שללא ספק צריך לבער אותו. מה אתם אומרים לשאלה שחה"כ דיציאן שאל? הועדה לא סיימה את תפקידיה. אבל בפועל נוצר מצב. מה החשובה? או שנאמר, תוציאו הצעת חוק שיש לאסור את הזנות מכל וכל, ואם ההנחה שאי-אפשר לבער את זה, משום שזה דבר שלא ניתן לחיסול, אז נחפש פתרון בכוון אחר לגמרי. אבל, מה החשובה לעצם הנושא? זה יפה שאומרים, אנחנו מטפלים במיגזר קטן, כאחת הבעיות שנוצרו, אבל בפועל, מה אתם אומרים?

מר קרתי:

זאת רק אחת הדרכים. זאת בעיה דוחקת וחמורה. פה יש מצב שהוא בלתי נסבל. מצד אחד, אזרחים נפגעים או סובלים פונים אלינו ותובעים את התערבות השלטון; ומצד שני, אנחנו עושים דברים שהם בלתי חוקיים, ואני מדבר על הנושא הזה בלבד. אנחנו עוצרים אלפי נשים אשר ידועות כזונות, עקב פניות של הציבור, פניות שחייבים להתחשב בהן. לעומת זאת, מספר המקרים שמגיעים למשפט ונענשים על שידול או מעשים מגונים האפשריים הקשורים בנושא הזה, הוא אפסי. פה יש מצב שנאלצים, בגלל הוראות כלליות של החוק, של שוטטות ושידול, לפעול ועושים דברים שאין להם בסיס חוקי.

לכן, המגמה פה היא, מצד אחד לבער במידת האפשר ולצמצם תופעה ציבורית חמורה; ומצד שני, לתת לגיטימציה לדברים שהיבים לעשות.

ל. דיציאן:
זה בוודאי לא נכון. אם עד עכשו, שום מחוקק, לא המנדטורי ולא הישראלי, אסרו את הזנות, אז היא מותרת. אז לא יכולים לומר, שהציבור מתנגד. הציבור מביע את דעתו ע"י חקיקה.

היו"ר ח. גרוסמן:
המשטרה מוטרדת לא ע"י הזונות, אלא ע"י הציבור. אי-אפשר להתעלם מזה, שהמשטרה אומרת שהציבור מוטרד במקום מגוריו.

ל. דיציאן:
יש פעילות מסויימת, מסחרית, סכסואלית, חברתית, שמוותרת לפי החוק. החוק בא עכשו ואומר, אנחנו לא אוסרים את עצם הענין אלא אנחנו מצמצמים את זה, חוץ ממקרים יוצאים מן הכלל. זה בלתי אפשרי בלי לעבור על חוק כלשהו.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני מציעה, במהלך הדיון נראה תמונה יותר מפורטת של המצב, אם זה ניתן. אבל, קודם אתן את רשות הדיבור לחה"כ גז.

מ. גז:
היות והדיון הועלה מעל במת הכנסת, הופיעו אצלי השבוע שתי גברות מנווה אביבים, שאמרו לי: חפני את בעית השכונה או המקום בפני הפורום שדן בענין זה. והיות והגבולות שושטשו, אני לא יודעת מה זה זונה ומה זה לא זונה. לפי עדות של אותן גברות, בשעה מסויימת, בנות צעירות, בנות טובים, עומדות על-יד תחנת דלק. עובר מישהו במכונית, היא קובעת מחיר, עולה למכונית ונוסעים לאן שנוסעים. כעבור שעה הוא מחזיר אותה לאותו מקום ושוב פעם היא מחכה למכונית שניה. ילדי השכונה יודעים את המחירים. הם עושים חשבון כמה בחורה כזאת מרוויחה במשך 3-4 שעות. אני רוצה לדעת, מה זה נקרא? היות והיא גרה אצל הוריה, היא אפילו הולכת ללמוד בבית-ספר או באוניברסיטה. איך מגדירים בחורה כזאת?

היו"ר ח. גרוסמן:
זה לא מטרד לסביבה.

מ. גז:
איך מגדירים דבר כזה בחוק, מה סוג האשה הזאת, האם היא נכללת בחוק ובכל מה שקשור, כמו בדיקות רפואיות?

ח. שמעוני:
לי ברור איפה תפעלנה הזונות אם החיקון הזה יתקבל. אני לא הושב, שהתיקון הזה יעקור את הנגע. מקורן של הזונות, מרביתן, בשכונות. אבל פעולותיהן לא נעשות בשכונות, כי שם לא עוברים עוברי אורח עשירים. כתוצאה מהתיקון הזה והאיסורים, פעולתן של הזונות תיכנס לתוך השכונות עם כל מה שמחלווה לדבר הזה. שם הנוער הרבה יותר עזוב. החיקון יביא להרס חברתי של השכונות, יקימו שם כל מיני כוכים ויאיימו על המשפחות כדי שלא ילשינו והמצב בכלל לא מרנין את הלב בשכונות. הדבר הזה ייהפך לבלתי נסבל, כי הציבור שם לא יתעורר כדי למחות, ואם יתעורר, קל מאד להשתיק אותו, כי הוא ציבור חלש.

לכן, אני בהחלט קושר את התיקון לחוק הכללי. אם יהיה חוק כללי ויהיה איסור, אז אני יודע, איפה אפשר לפעול ואיפה לא. כיוון שאיש לא משלה את עצמו שהנגע הזה יעבור, הם ימצאו אפיק אחר לזה. האפיק יהיה בשכונה ואז זה יהיה יותר מסוכן.

אתה חושב שבשכונה זה לא קיים!?

היו"ר ח. גרוסמן:

ח. שמעוני:
מעט מאוד. מוצאן משם, פעולתן
בשכונה מועטה מאוד. הן צריכות

ללכת לשכונות, ששם אפשר למצוא דגים שמנים. פעילות ממשית לא נעשית
בשכונות, אלא אם כן יש בית, ששם מנהלים כוכים. אני חושב, שאם התיקון
לא יבוא במסגרת הכללית, זה יביא בידועין את הזונות אל תוך השכונה.
לכן, אני מתנגד לתיקון הזה, אלא אם כן צריך להוסיף אחרי המלים:
"אשה הנמצאת במקום כלשהו" את המלים: "ובמיוחד בשכונות אשר שם יש
ריכוז גדול של ילדים ללא השגחה."

מ. ידיד:
אני רוצה לדעת, למה חותרת
המשטרה בנושא הזה? אני יודע

שאינן רצון להתפטר כליל מהבעיה.

אינן יכולת.

מר קרתי:

מ. ידיד:
לכן השאלה היא, מה רוצים להשיג.
כי לפעמים המשטרה מעלימה עין,

מתוך כל מיני צרכים שלה, כלליים, לא נוגעים למשטרה, על מנת למנוע
התפרצויות, דחפים לא רצויים ואונס, אז היא מתירה קצת את הרצועה.
השאלה למה היא רוצה לחתור, ואז נדע מה אפשר לתקן.

מר קרתי:
התחלתי בכך שהבעיה כשלעצמה
היא בעיה רחבה, מקיפה. לא המשטרה

בעיקר קובעת, ולכן לא היה מקום להגיש הצעת חוק. הייחוד של הצעה זאת
הוא להביא לכך, שהעיסוק בזנות, בתנאים האלה, במקומות ציבוריים, בכבישים,
יהיה אסור בכל מקרה, לדעתנו.

העיסוק בזנות במקום כזה, בתנאים כאלה מהווה מטרד ועם זה
הציבור לא ישלים. לכן, צריך להפריד מן הבעיה הכללית של הזנות.

העניין הזה של הגישה, מה יהיו
התוצאות - זה ברור לנו. רואים

את זה גם היום, כאשר מטרידים את הזונות במקום אחד, אז הן עוברות
למקום אחר דומה. כיום, כאשר זה מטרד, לכל הדעות, ונאלצים לפעול
לפי פניות של הציבור, אין כל בסיס חוקי לפעולות האלה. אנחנו מבקשים
לתת לגיטימציה לפעולות שנעשות כבר. זה דבר אחד. דבר שני - לבער מטרד.
הועלו דילמות, כיצד ינהלו את עסקיהם. אני לא חושב, שהמשטרה צריכה לתת
עצה לזונות. אנחנו מנסים לפתור בעיה, מצומצמת כמובן, אבל חמורה מאוד.
וחייבים לקבל כלים או לגיטימציה לדברים שעושים אותם היום. כאשר
ההטרדה מתבטאת במעצר, בחבישה ל-48 שעות ובבדיקות רפואיות וכעבור
יממה היא מופיעה באותו מקום - למעשה אנחנו עושים עבודה לבטלה.

מ. גז:
מה הן הסנקציות כשמגיעה ידיעה,
שבעל בית המלון שותף?

מר קרתי:
מתוך קביעה שיודעים שהבחורה
זונה ובעל בית המלון משכיר

לה חדר באופן קבוע לשעות מסוימות - הוא לא יוכל לטעון שזה בחוס לב,
או שלא ידע.

אנחנו מצטמצמים בבעיה שאינה

חוקית והיא מטרד, ומה שלא תהיה ההחלטה לגבי הנושא כולו, היא תיאסר
בוודאי.

אני חולק על הדעה שזנות תעבור

לפרברים. העיסוק מתנהל איפה שיש לקוחות. הבנות שעוסקות בזנות באות
לא רק בשכונות העוני של תל-אביב, אלא מכל העיירות בדרום ובצפון.
הם ימצאו את הקליינטים שם, אלא אם יהיו אמצעים יותר דרסטיים. יכול
להיות, שאם יהיה לחוק שיניים ונוכל להביא גם לדין ולהעניש, אולי
זה ירחיע אותן. על כל פנים, זה ירחיק אותן מאותם מקומות ששם הן

מהוות מטרד. אני לא מציע להגביל רק במקום שיש ילדים. אבל אני חושב שעטוף כזה בחדר מדרגות, גם אם אין ילדים, הוא מטרד, לא כל אדם יסכים לזה.

מ. הורוביץ:
אני רוצה לומר, למה אני לא אוכל להביע דעה בענין זה. אני רואה את זה כלבנה של בנין שלם. אני חושב, שאי-אפשר לדון על פרט אחד, אם לא רואים את המשולש כולו, וזה זונה, סרטור וקליינט. עכשו, כאשר אני מטפל בלבנה אחת, יש לזה השלכות על הבנין כולו. אני הייתי מחיל את זה לכל הקומפלקס. למשל, מנקודת ראות שלי, מטריד אותי יותר בעיה של גיוס נערות צעירות למקצוע, הגנה על נערות, מה יקרה לסרטורים.

מ. ידיד: יש לכם הצעה כללית כוללת?

מ. הורוביץ:
עכשו מונחה ועדה שהיא ציבורית. מתפקידה להסתכל על הקומפלקס כולו. אם הסעיף יבוצע, יש לזה השלכות בתחומים אחרים של קומפלקס הזנות ואי-אפשר לומר, בהשלכות אני לא אטפל, אלא רק בענין אחד. אני אתן דוגמה - באנגליה אסרו את ניהול הזנות ברחוב לחלוטין. התוצאה הייתה, שנוצרה תעשייה חדשה, וכל עסקי הזנות התנהלו במאות מועדונים, שקודם לא היו קיימים, והיום הם מרכז של העולם התחתון. יכול להיות שזה טוב או לא. אבל זאת התוצאה. בגרמניה המערבית, ע"י חוקי עזר עירוניים, בערים הגדולות, היו אזורים מסויימים שבהם עסק הזנות היה מותר, ובאזורים אחרים היה אסור. במקרה אחד ראיתי, שהגבול עובר באמצע הרחוב הראשי. כתוצאה מדבר זה, התפתחו שם שני סוגי תעריפים. תעריף גבוה במקום שאסור, שבו קליינט יכול לשמור על אנונימיות, ומחיר נמוך יותר באזור שבו מותר. אני רק מביא את זה כדוגמאות, שלכל עצה משטרתית יש מחיר. יש לזה תוצאות צפויות ובלתי צפויות, ולי קשה להתייחס לעצה מבלי שאחשוב עד הסוף מה תהיינה התוצאות בשימוש של העצה הזאת.

אומר חה"כ שמעוני, שיחכך מאד שזה ידרבן שימוש במקלטים בשכונות. איני יודע אם זה כך יהיה, אבל איני יכול לומר שכך זה לא יהיה. אם מגבילים את הזנות באזורים מסויימים, הוא ימצא פורקן במקום אחר. זאת-הדילמה האישית שלי לגבי ההתייחסות לנושא. אני רוצה להסתכל על כל הסעיפים גם יחד ואז לראות אם יש גישה עקבית שהיא תמצא ביטוי בכל הסעיפים האלה.

מר קרתי:
הדיון, שוב פעם, גלש לנושא העיסוק בזנות. אנחנו מדברים על נוכחותה של אשה, כאשר אין זנות ואין שידול, אלא עצם נוכחות הזונה במקום מסויימים, כאשר הציבור והשכונה יודעים לשם מה היא עומדת שם. אנחנו רוצים למנוע נוכחות במקום ציבורי אשר מהווה מטרד. כאשר היא מסתובבת ולא עוסקת בזנות ממש, אבל היא מהווה מטרד, אנחנו רוצים לסלק אותה מהאזור.

י. קרפ:
אפשר ללמוד מן הנסיון. כאשר מטרידים במקום מסויימים ולא נותנים לעמוד במקום מסויימים, התוצאה שמנסים במקום אחר. אפשר דרך פעילות סלקטיבית של המשטרה לכוון את הפעילות לאותם אזורים שבהם לא קיים המטרד הזה. כשנשאלת השאלה, איפה מותר? אני חושבת, שהנסיון פלוס פעולה מכוונת של המשטרה, יכולים לקבוע איזה שהם אזורים שלא יהיו מוגדרים בחוק, אבל הן שם לא יהיו מותרות והן תבינה ששם הן יכולות לעבוד.

ל. דיציאן:
אני חושב, ששר המשפטים עשה עבודה קלה.

י. קרפ:

העבודה לא היתה קלה. התלבטנו הרבה בשאלה הזאת. אנחנו סברנו

שבטיה זאת של מטרד באזור מגורים, היא חמורה והיא טעונה פתרון, למרות כל הבעיות שנשמעו כאן.

ל. דיציאן:

אתם אומרים, שזה בנוכחות ילדים וכן הלאה. אבל מה האסון שראיתם

באלה שעומדות בצידי הכבישים הראשיים? זאת אמתלה שאומרים שזה יכול להפריע לחנועה. זה בא למעשה כדי למנוע את הדבר הזה.

פ. שינמן:

הסעיף הזה צריך הרחבה. מי יקבע מה זה מטרה לדרי

הסביבה, ומה זה הפרעה בדרכים? איני יודע, אם אפשר, על יסוד החוק הזה להעניש או להביא לבית המשפט? פה אין הבהרה קבועה מה זה מטרד לדרי הסביבה.

ח. שמעוני:

אם היא גרה שם, זה לא מטרד בשכונה שלה. אם היא הולכת

לשכונת יוקרה מסויימת, ברור שזה מטרד.

פ. שינמן:

אני חושב, שהמשפטים חייבים למצוא איזה דפיניציה לאותם

שני מושגים. אחרת, איני יודע אם החוק הזה יוכל לפעול. תמיד יהיו בעיות אם זה מטרד או לא.

י. בארי:

אני לא הייתי מן המאושרים מן הפסיקה של בית המשפט

העליון, אשר קבע: כאשר יצאנית, בדירת מגורים עוסקת במה שעוסקת, גם אז יחשב הדבר להחזקת מקום לשם עיסוק בזנות. אותה סוגיה של "לשם" נחקלו בה גם אז. הדבר יהיה טעון הוכחה והתביעה הצטרך להוכיח. אותו דבר גם פה, יצטרכו להוכיח שהיא מסתובבת שם לשם עיסוק בזנות. אם בית המשפט יקבע שהיא הסתובבה לשם עיסוק בזנות, אז יאשימו אותה. אם היא הסתובבה למטרה אחרת, לא יאשימו אותה. יכולה המשטרה לטעון, אנחנו לא מטפלים בבעיה בכללותה, אלא רק באותה סוגיה צדדית. אבל, הסוגיה הצדדית מוכרחה להוביל אותנו לסוגיה העיקרית.

היו"ר ח. גרוסמן:

מה שאמר חה"כ שינמן הוא דבר מהותי מאד, וזה יענה על

הבעיות שעורר חה"כ שמעוני. פה כתוב כך: אשה הנמצאת במקום כלשהו לשם עיסוק בזנות... " איך תוכיחו שהיא נמצאת במקום לשם עיסוק בזנות?

זאת בעיה שלנו.

מר קרתי:

אנחנו מחוקקים חוק ואומרים למשטרה תפעלו במסגרת החוק.

ואם החוק לא ברור, במסגרת איזה חוק היא צריכה לפעול? זאת שאלה שצריך לפרט אותה יותר.

היו"ר ח. גרוסמן:

לפי מה שאני מבינה, יש פה

שני אלמנטים הקשורים זה בזה ולא כל אחד בנפרד. "אשה הנמצאת במקום כלשהו" היא צריכה להמצא "לשם עיסוק בזנות ובנסיבות שיש בהם מטרד". שני האלמנטים צריכים להיות ברורים. אם שני הדברים לא ברורים, אז כמובן קיימת סכנה.

ח. שמעוני:

המשטרה תחליט שבשכונה זה לא מטרד.

היו"ר ח. גרוסמן:

לו זה היה יותר מפורט, איני יודעת איך יכול להיות שזה

היה מקל עלינו את הניסוח המופי, והיינו אומרים: נחכה עד שהוועדה

הציבורית תסיים את עבודתה ואז נכנס לסוגיה בכל האספקטים שלה. מה זאת אומרת, מישהו יקבע מה זה מטרד. ברחוב בן-יהודה זה מטרד, ובשכונת התקווה זה לא מטרד!?

א. בריק: זה גם כן מטרד.

ח. שמעוני: אם אלה דברים מובנים שזה מטרד, למה כתוב, שזה מהווה מטרד?

היו"ר ח. גרוסמן: שר המשפטים אמר שהוא מודע לדבר שזאת רק נקודה אחת וכי הקימו ועדה שתטפל בנושא בכללותו, לכך זה עבר את הקריאה הראשונה. אני גם כן הצבעתי בעד זה, עם כל הסתייגויות שלי. אבל, אני אומרת, פה מוכרחים לנסח את זה בצורה קצת יותר מפורטת, ואיני יודעת איך לעשות את זה, כדי שאנחנו נהיה יותר שקטים ולא נחשוש, הינה גרשחם מכביש ראשי שמוביל לחיפה, אבל זה ההיינה בכביש שמוביל לשכונת פסווימת. אני רוצה שהדבר הזה לא יטריד אותנו, ונדע שהוצאנו מתחת ידינו דבר שהוא משאיר פחות חורים שקוראים לעכבר.

ח. שמעוני: אני הצעתי תוספת.

היו"ר ח. גרוסמן: אני חושבת, שהתוספת אינה עונה על כל הדברים.

י. בארי: למען האמת, יש לעשות אבחנה, גם משפטית ובוודאי עניינית בין הסוגיה הזאת לבין הנושא בכללותו. מבחינה משפטית, הסעיף כפי שהוא פה, נראה לי שנסוח טוב יותר, קשה יהיה למצוא. להיפך, דווקא המשטרה, דווקא התביעה הכללית, היא שתעמוד בפני קשיים להוכיח, גם את ההימצאות לשם עיסוק בזנות וגם את המטרד, או טיב המטרד. וכפי שאמרה היו"ר, שזה קומולטיבי, זה מצטבר, הם צריכים להוכיח את שני האלמנטים. מבחינת המטרד, הם יצטרכו להוכיח בהתאם לנסיבות, והביטוי מטרד מופיע בשורת חוקים.

ח. שמעוני: דווקא משום שזה בצמוד, זה לטובתה של הזונה. היא תגיד: אני עסקתי

בשכונה, אבל זה לא היה מטרד.

י. בארי: בוודאי שהתביעה תצטרך להוכיח. איני חושב, שמטרד אפשר להגדיר

יותר טוב. בית-המשפט יצטרך לקבוע אם זה לשם עיסוק בזנות. נכון, גם מקום מגורים התביעה תצטרך להוכיח. בשני המקרים זה כאב הראש של התביעה הכללית.

הבעיה שלנו היא לא בנסוח של הסעיף, אלא באיזו מידה אנחנו יכולים לקבל את הגישה. זאת סוגיה שצריך לפחור אותה. אין ספק שיש נגע ויש לבער אותו. השאלה אם אפשר בצורה חלקה לנתק את הקשר.

היו"ר ח. גרוסמן: מה אתה חושב?

י. בארי: יש לי הצעה, אבל היא לא נוגעת לכאן.

י. גרף: אני רוצה להשלים דברים שאמר בה"כ בארי. שני תנאים שנאמרו, לא נכתבו בכדי. זאת הכבדה עצמית, שהשלטון הטיל על עצמו כדי שלא יוכל להתפלל לנשים על סמך נחושים, אלא באמת, שאם ירצו להגיש משפט, זה במקרה שיש הוכחות גם, לעצם הזנות וגם לענין המטרד.

השאלה איך להוכיח מטריד? זה דבר

לא קשה. כי ממצבור תלונות של אנשים, אפשר יהיה למצוא בקלות עדים על בעיית המטרד. הוא הדין לא רק לגבי מטריד, אלא גם לגבי הפרעה לתנועה בדרכים. אני לא חושבת שעצם המצאות יצאנית בכביש ראשי, זה גורם מקל, הגיש תלונה, כאשר אי-אפשר להוכיח את ההפרעה בתנועה.

אני לא חושבת שאפשר להגדיר "מטרד".

המלה מוגדרת בשורה גדולה של חיקוקים והעומס להוכיח היא על התביעה.

פר קרתי:

לו הכנסת היחה מוכנה לתח לנו חוק כזה, שכל אשה זונה, אסור לה להמצא בכל מקום שהוא, אז זה היה לנו קל מאד. אבל, ברור שדבר כזה לא יתכן, כי יש לה זכות לחיות וללכת ברביט, לכן, הוטל עלינו המגבלה של זנות ומטרד. מטרד, בתחילה ייקבע ע"י תקדים של בית המשפט. במשך הזמן יצטברו כמה תקדימים שיקבעו באיזה תנאים ובאלו מקומות העיסוק בזנות הוא מטרד, ואז נוכל לפעול גם במקרים שאין תלונות של הציבור.

אשר לדאגות של חה"כ שמעוני -

איני יודע אם החוק יכול להכוון את המשטרה לאזור מסויים. אם נותנים אמוץ למשטרה, אז היא תפעל במסגרת החוק. בוודאי שלא תהיה אכחנה שבשכונות הצפוניות של תל-אביב אסור להסתובב ברחוב לשם עיסוק בזנות ובשכונות הדרומיות, מותר.

איני יודע אם נוכל לבער את הנגע

הזה. אבל יהיו לנו "שיניים". ההוכחה של זנות אינה קשה. אם ניתקל באשה שידועה לשוטר כאשה שעוסקת בזנות, והיא נמצאת באותו מקום, הופעתה, לבושה והנסיבות מצביעות לאיזו מטרה היא עומדת, אלה נסיבות שצריך להוכיח לבית המשפט והוא יפסוק. חוששני, שכל נסיון להגדיר ביתר פירוט מה זה עיסוק בזנות ומה זה מטרד, יצמצם אותנו ויגביל את אפשרויותינו. כי בית המשפט אינו נוטה, כאשר יש הגדרה יותר ברורה, להרחיב ולפרוס את הבעיה.

א. בריק:

אם יוצאים מתוך הנחה שהדבר הזה כפי שמוצע כאן, מהווה היום בעיה ציבורית, ויש פניות של הציבור, איני רואה מדוע דבר זה לא יוכל להחקבל? מדוע צריך לחכות לויכוח הכללי? אם הדבר מהווה בעיה כל כך חמורה, ובאים לפתור קטע מסויים, אני חושב, שאין טעם ולא רצוי לדחות את הענין לשלבים יותר מאוחרים.

אולי כדאי להוסיף אחרי "משום

היו"ר ח. גרוסמן:

מטרד לדרי הסביבה" "ולמרכזי אוכלוסין" זאת אומרת, לא רק לדיירים.

זה לא דיירי הסביבה, אלא דרי

י. קרפ:

הסביבה. הכוונה לאנשים שנמצאים בסביבה, בין שגרים ובין שלא גרים. יכול להיות להם שם מטרדים.

אם זה לאנשים מסויימים, היא

היו"ר ח. גרוסמן:

יכולה לפעול רק לפי תלונות?

מטרד לדרי הסביבה - לא די שלאיש

י. קרפ:

אחד רע שהיא נמצאת שם, אלא יהיה צורך להוכיח שזה מטרד. הביטוי "דרי הסביבה" נראה מגדיר מספיק את הריכוזיות של האנשים.

אני רוצה לא לקבל את הנסוח

היו"ר ח. גרוסמן:

של חה"כ שמעוני. אבל את התוכן

כן. כי את הנסוח לא ניתן להכניס לחוק.

מ. ידיד:

אני רוצה להעיר שתי הערות.
הערה ראשונה - ופה שמעתי את נציג

משרד הסעד, אני הולך בנקודת ראות הפוכה. אם נקבל את הסעיף כמו שהוא מוצע, אולי זה יקל על הוועדה הציבורית. היא תראה שחוליה אחת בשרשרת מצאה את פתרונה, היא לא תמהר למצוא פתרון כללי לבעיה. האם לא כדאי בינתיים לא למהר ולהוציא לפועל, ואז הוועדה תגמור את עבודתה והיא תוציא הצעת חוק כוללת שתפתור את כל הבעיות?

במידה והדבר הזה לא עומד במבחן

ברגע זה, לא הייתי מציע שנקבל את ההצעה של שמעוני ולא את התיקון של היו"ר. יתכן מאד שמטרד לדרי הסביבה הוא כללי. אם נמקד לאוכלוסיין, אולי יש שכונה לא רבת אוכלוסיין.

ח. שמעוני:

אני אומר: "במיוחד". במקום שיהיה חקדים של בית המשפט, אני כבר מקוון

את בית המשפט, שבשכונה זה מטרד.

מ. ידיד:

אני חושב, שאם רוצים דווקא לשמור דגש על שכונות, אנחנו מחטיאים את המטרה. אם נעשה דבר כללי, אנחנו נקלע יותר למטרה. אני הייתי מקבל את ההצעה כמו שהיא כדי למנוע "כל המוסיף גורע".

פ. שינמן:

ברור, שהחוק הזה בא לחקן, לאור החלל שקיים כרגע. שלמות, אף פעם

לא תהיה. אין לנו סיכוי לשלמות. אבל, ברור, שההצעה הזאת, במשהו תתקן. היא תכניס איזשהו שינוי, ושינוי די גדול. אם זה בא לשנות, מן הראוי שנתייחס לכך בחיוב ונקבל את ההצעה כמו שהיא.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני חושבת, בכל זאת, גם אם לא פותרים את הבעיה, אם הדבר יעשה

יותר בצנעה, זה יותר טוב. אם האשה שעוסקת בזנות חדע שהיא צריכה להסתתר, אני חושבת שזה יותר טוב. זה לא פותר שום בעיה, זה טלוי. אני מסכימה עם הכל. זה יגרש אותה למקום אחר, אבל למקום יותר מוצנע. אין לי אפשרות לחמרון עם זה.

מר קרתי:

אני אומר, כל המוסיף גורע. אם נגדיר את זה ביתר פירוט,

בית המשפט יצטמצם רק לאותה הגדרה.

ל. דיציאן:

אתם מנקים את הרחובות ואת בתי המגורים. איפה אתם רוצים שיפעלו?

מר קרתי:

אנחנו לא עוסקים בבעית העיסוק בזנות.

היו"ר ח. גרוסמן:

חה"כ דיציאן, אתה מציע, בנוסף לתיקון, שאנחנו נשנה את כל החוק

ונאמר, שהזנות אסורה?

ל. דיציאן:

אני מציע לממסד את הזנות. אני לא מסכים למה שאתם אומרים: הפרעה לתנועה בדרכים. אם היא עומדת בשולי הכביש, זאת הפרעה בכבישים?

י. קרפ:

כן.

יש כבישים צדדיים.

היו"ר ח. גרוסמן:

ל. דיציאן:

לכל חוק יש מטרה. מוכרח להיות לכם האומץ לכוון אחד או לשני. נשאלת השאלה, מה המטרה? המטרה היא לא לצמצם, אלא לחת למטרה, למעשה, אפשרות גם של שרירות.

היו"ר ח. גרוסמן:

אתה רוצה שלא יעצרו אותך? למה אתה חותר?

ל. דיציאן:

אני כבר אמרתי למה אני חותר. אם אומרים: כאן אסור וכאן אסור -

צריך לומר איפה מותר.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני הייתי בהולנד וראיתי את המיסוד הזה, ואני חושבת את עצמי לאדם מתקדם ואיני סובלת צביעות. איני יכולה לומר, שזה היה כל כך מרנין לראות את זה. אני לא הייתי מציעה לעשות את זה בתל-אביב, ובוודאי לא בעיר הקודש. אם מישהו מציע, זאת זכותו. אבל זה לא שייך לענין הזה. יש קטע מסויים. הממשלה, בשלב זה, לא מוכנה להתמודד עם כל הבעיה. היא מינתה ועדה, ומה שיצא מזה אינני יודעת.

ל. דיציאן:

שם רוצים לקבוע את המצב כפי שהוא קיים. כאן, רוצים לצמצם את העניין.

היו"ר ח. גרוסמן:

בשלב זה, צריך להתייחס לתיקון שעבר את הקריאה הראשונה. אני

רוצה להוציא מזה את המירב.

ל. דיציאן:

לאיזה כוון?

היו"ר ח. גרוסמן:

אני רוצה להניח, שהדבר, במידה וייעשה, ומוכרח להעשות, שיהיה יותר בצנעה ופחות יפריע במקומות שנעשה, וגם במקומות שעלול להעשות. לחסום את הדרך בפני זה שילדים יסתכלו ודיירי הסביבה יוכלו לחיות בשקט.

ח. שמעוני:

נציג המטרה אמר, שהזנות לא נעשית בשכונות, אלא במקומות ריכוז.

מר קרתי:

זה לא אומר שלא לוקחים אותן לשכונות.

י. קרפ:

אם אנחנו שואלים מה המטרה שלנו - המטרה היא להשתדל להוציא את העניין מגדר מטרד ולהסית למקומות יותר מוצנעים, בדרכים צדדיות.

השאלה באיזו מידה זה יחדור לשכונות, או שזה כבר קיים - אני לא חושבת שזה רלבנטי. החוק לא מבחין בין שכונות בדרום או בצפון, והמטרה תפעל באותה מידה.

התעוררה שאלה, מה היחס בין ועדה זאת לוועדה הציבורית - אני לא חושבת שאם פותרים את הדבר המצומצם הזה, אנחנו יכולים למחוק את העניין. מונתה ועדה והיא תשב על המדוכה בין שזה יפתר ובין שלא יפתר. זאת ועדה ציבורית והשיקולים להשיג את המטרות, אלה שיקולים שעומדים בעינם, בלי שום קשר לחוק הזה.

היו"ר ח. גרוסמן:

אני מציעה, כל מי שיש לו הצעה לתיקון החוק, שינסח את זה בכתב ויגיש, ובפעם הבאה נביא את כל ההצעות ביחד לסיכום. או שהחוק יתקבל כפי שזה, או עם תיקונים, או שיהיה פה רוב, שיאמר לדחות, ואז זה יידחה.

תודה רבה. ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00